

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES

VAN

DU

27-10-1999

27-10-1999

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes conférés pour l'Organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement du citoyens pour le changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie & ID21

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/00	:	Documents parlementaires de la 50e législature, suivi du n° et dy n° consécutif
QRVA	:	Question et Réponses écrites
HA	:	Annales (Compte Rendu intégral)
CRA	:	Compte Rendu Analytique
PLEN	:	Séance plénière
COM	:	Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/00	:	Parlementaire documenten van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer
QRVA	:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA	:	Handelingen (Beknopt Verslag)
BV	:	Beknopt Verslag
PLEN	:	Plenum vergadering
COM	:	Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
 Commandes :
 Place de la Nation, 1008 Bruxelles
 Fax : 02/549 82 60
 Tél. : 02/549 82 74
 www.laChambre.be
 e-mail : aff.generales@laChambre.be

Officiële publicaties, van de Kamer van volksvertegenwoordigers
 Bestellingen :
 Natieplein, 1008 Brussel
 Fax : 02/549 81 60
 Tel. : 02/549 82 74
 www.deKamer.be
 e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Inhoud

Woensdag 27 oktober 1999

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN - COM 031

Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het initiatief om ontwikkelingslanden juridische bijstand te verlenen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie" (nr. 79)

sprekers : **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van de SP-fractie, **Eddy Boutmans**, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, **Fientje Moerman**

Mondelinge vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het standpunt dat België inneemt inzake de procedure die door de Europese Unie werd opgestart om in Kosovo het plaatselijk bestuur opnieuw te doen functioneren" (nr. 234)

sprekers : **Jean-Marc Delizée**, **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, **Georges Clerfayt**

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de nieuwe Russische militaire doctrine" (nr. 240)

sprekers : **Pieter De Crem**, **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het cultureel erfgoed van Machu Picchu" (nr. 242)

sprekers : **Ferdy Willems**, **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Mondelinge vraag van mevrouw Fientje Moerman aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de omzetting van Europese richtlijnen in Belgisch recht" (nr. 288)

sprekers : **Fientje Moerman**, **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Sommaire

Mercredi 27 octobre 1999

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES COM 031

Question orale de M. Dirk Van der Maelen au secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement sur "la mise à la disposition de pays en développement d'une assistance juridique dans le cadre de l'Organisation mondiale du commerce" (n° 79)

orateurs : **Dirk Van der Maelen**, président du groupe PS, **Eddy Boutmans**, secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement, **Fientje Moerman**

Question orale de M. Jean-Marc Delizée au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position belge à l'égard de la procédure mise en place par l'Union européenne pour le rétablissement de l'administration locale au Kosovo" (n° 234)

orateurs : **Jean-Marc Delizée**, **Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, **Georges Clerfayt**

Question orale de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la nouvelle doctrine militaire russe" (n° 240)

orateurs : **Pieter De Crem**, **Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

Question orale de M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le 'Machu Picchu' inscrit au patrimoine culturel mondial" (n° 242)

orateurs : **Ferdy Willems**, **Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

Question orale de Mme Fientje Moerman au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la transposition des directives européennes dans la législation belge" (n° 288)

orateurs : **Fientje Moerman**, **Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 27 OCTOBRE 1999

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door de heer **Geert Versnick**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.23 heures par M. **Geert Versnick**, président.

Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het initiatief om ontwikkelingslanden juridische bijstand te verlenen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie" (nr. 79)

Question orale de M. Dirk Van der Maelen au secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement sur "la mise à la disposition de pays en développement d'une assistance juridique dans le cadre de l'Organisation mondiale du commerce" (n° 79)

De **voorzitter** : De heer Dirk Van der Maelen heeft het woord.

De heer **Dirk Van der Maelen** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen wij in het begin van de jaren negentig in de Kamer debatteerden over de Uruguay-ronde van de Wereldhandelsorganisatie, was mijn invalshoek reeds pogen de belangen van de landen van het Zuiden zoveel mogelijk te verdedigen. In 1994, toen het verdrag in de Kamer werd goedgekeurd, legde ik reeds enige scepsis aan de dag. Ik had moeite om te geloven dat landen uit het zuiden er beter van zouden worden. Het was duidelijk dat de strijd tijdens de onderhandeling met ongelijke wapens was geleverd. De landen van het Noorden waren met enorme sterke delegaties, niet alleen in aantal, maar ook in de kwalificatie van haar leden, naar die onderhandelingsronde gekomen. De uitkomst kon dan ook moeilijk anders zijn dan iets dat in het voordeel van het Noorden ging spelen.

Daarenboven hebben de jaren na 1994 ook bewezen dat als er dan een geschil is en men voor de geschillenregeling van de Wereldhandelsorganisatie komt, die on-

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 27 OKTOBER 1999

gelijke strijd opnieuw opduikt. In de conflicten zijn het opnieuw de rijkere landen van het Noorden die met de nodige knowhow aan de tafel gaan zitten en een uitkomst afdwingen die zeker niet in het belang is van de landen van het Zuiden.

Met dit in het achterhoofd begonnen wij in de loop van 1998 te debatteren over de wet op het overlevingsfonds. Dit betekent dat jaarlijks 750 miljoen frank uit de inkomsten van de Nationale Loterij ter beschikking wordt gesteld van het Zuiden. Ik heb toen een pleidooi gehouden om in de wet op het overlevingsfonds een nieuwe doelstelling in te schakelen, die erop gericht is om de institutionele capaciteit van de landen van het Zuiden te versterken, zodat zij stand kunnen houden in de debatten, onder meer in de Wereldhandelsorganisatie.

Die bepaling is opgenomen in artikel 5 van de wet op het overlevingsfonds.

Wij trekken ons op gang voor de millenniumronde van de Wereldhandelsorganisatie. Mijnheer de minister, bent u bereid een inspanning te leveren, al dan niet gesteund op die wet op het overlevingsfonds ? Aangezien dit een parlementair initiatief is, zouden wij graag zien dat daar de juridische basis wordt gelegd. Bent u bereid om een inspanning te leveren ten voordele van de landen van het Zuiden, zodat hun institutionele capaciteit wordt verhoogd en zij in de komende onderhandelingsronde van de Wereldhandelsorganisatie hun mannetje kunnen staan ? Bent u bereid op middellange termijn, als die ronde achter de rug is en de geschillenregeling in de Wereldhandelsorganisatie eventueel gewijzigd is, de steun aan de landen van het Zuiden te verhogen om hen, zoals afgesproken, de capaciteit te geven nodig om hun belangen te verdedigen ?

Via de pers hebben wij vernomen dat in het kader van de Europese Unie er daarover ideeën leven. Graag vernam ik welke positie België bij de debatten in de Europese Unie heeft ingenomen. Welke positie zal België in de toekomst innemen ?

De **voorzitter** : De staatssecretaris heeft het woord.

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, collega's, alvorens op de vragen te antwoorden, wens ik te beklemtonen - het is de eerste keer dat ik in deze commissie vragen van leden mag komen beantwoorden - dat ik dat met genoegen doe. Ik hoop met het parlement en met deze commissie in het bijzonder een goede werkrelatie te kunnen uitbouwen. Ik heb mijn medewerkers geïnstrueerd wensen en vragen van parlementsleden zo goed mogelijk tegemoet te komen. Voor mij is dit niet moeilijk omdat ik niet zo lang geleden zelf parlements lid was van een weliswaar concurrerend parlement.

De **voorzitter** : Mijnheer de staatssecretaris, ik bied u mijn verontschuldiging aan omdat ik u niet welkom heb geheten in deze commissie. Ik weet dat uw engagement geen loze belofte is maar echt gemeend. Meer nog, het is de wil van heel de regering om op een volwassen en constructieve manier met het parlement samen te werken.

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, dank u voor uw verwelkoming.

Collega's, ik deel de bekommernis van de heer Van der Maelen volkomen.

Men kan twee grote noden onderscheiden. Enerzijds dringen de ontwikkelingslanden aan op ondersteuning naar aanleiding van de WTO-onderhandelingen, anderzijds vragen ze om bijstand bij juridische geschillen inzake handelsakkoorden en -transacties.

Wat de ondersteuning naar aanleiding van de onderhandelingen betreft, kan ik u meedelen dat ik niet op de hoogte ben van meningsverschillen terzake in de Europese Unie. Er wordt gedacht aan de oprichting van een permanent instituut te Genève waarop de ontwikkelingslanden en vooral de ACP-landen een beroep zouden kunnen doen. Van de 55 ACP-landen die lid zijn van de WTO, hebben slechts 15 landen een permanente vertegenwoordiger in Genève die de onderhandelingen kan volgen. De 40 andere APC-landen volgen de onderhandelingen ofwel vanuit eigen land ofwel helemaal niet. De Europese Unie moet, mijns inziens, werk maken van de verdediging van de belangen van de ACP-landen.

Op 8 september heeft de Europese Commissie meegedeeld dat zij 1 miljoen euro, gespreid over 5 jaar, heeft vrijgemaakt voor de ondersteuning naar aanleiding van de WTO-onderhandelingen. Bovendien zal de Europese Commissie een aantal "regional seminars" financieren en technische bijstand verlenen om de ACP-landen beter voor te bereiden op de onderhandelingen.

De Belgische regering steunt dat initiatief of is het er in ieder geval volkomen mee eens. Ik meen dat haar standpunt op 8 oktober in deze commissie werd besproken. Dat standpunt moet natuurlijk worden gesitueerd in het gehele Europese standpunt binnen de WTO. Hierin vinden we terug dat moet worden gestreefd naar een deelname van de ontwikkelingslanden, en in het bijzonder de minst ontwikkelde landen, opdat ze een wezenlijk voordeel zouden kunnen halen uit onderhandelingen. Ik kan hieraan toevoegen dat het mijn mening is dat bewindvoerders die bevoegd zijn voor ontwikkelingssamenwerking en bij de onderhandelingen niet worden betrokken, in deze toch een taak hebben. Ik heb het Finse voorzitterschap dan ook gevraagd om het punt van de WTO-onderhandelingen op de agenda van de Europese Ministerraad voor ontwikkelingssamenwerking van 11 november te plaatsen. Zo kunnen de bewindvoerders die bevoegd zijn voor ontwikkelingssamenwerking trachten een gemeenschappelijk standpunt inzake de ondersteuning van ontwikkelingslanden te bereiken. Ik meen dat op mijn verzoek zal worden ingegaan. We moeten uiteraard afwachten wat deze gesprekken zullen opleveren.

De heer Van der Maelen vroeg ook of de wet op het overlevingsfonds in dit verband kan worden gebruikt, meer bepaald om ontwikkelingslanden bij te staan in juridische geschillen die zijn ontstaan naar aanleiding van de toepassing van de akkoorden van de WTO. Het klopt dat de wet de versterking van de institutionele capaciteit van de betrokken overheden vooropstelt. Dit is een positief punt. Ik denk niet dat de wet tot doel heeft een internationaal orgaan dat zich bijvoorbeeld bezighoudt met de regeling van geschillen, rechtstreeks te financieren. Wel staat de wet toe dat wordt ingegaan op de vraag om ondersteuning van nationale of lokale overheden. Als NGO's, lokale overheden of zelfs internationale instellingen een dergelijke vraag stellen, zullen we binnen de budgettaire mogelijkheden graag op deze vraag ingaan.

De wet bepaalt dat de precieze werking van dat fonds bij koninklijk besluit moet worden geregeld. Ik heb vastgesteld dat de vorige regering nog geen koninklijk besluit heeft opgesteld ofschoon de wet op 1 januari van dit jaar in werking is getreden. Ik ben slechts laattijdig hiervan op de hoogte gebracht en mijn administratie is daar nu mee bezig. In dat koninklijk besluit zal alleszins ruimte worden gelaten voor initiatieven als die waarover de heer Van der Maelen het heeft. Voorwaarde is wel dat er een vraag uitgaat van een partner zoals omschreven in de wet op het overlevingsfonds.

De **voorzitter** : De heer Dirk Van der Maelen heeft het woord.

De heer **Dirk Van der Maelen** (SP) : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat uit de wet op het overlevingsfonds twee opdrachten voortvloeien. Ten eerste moeten we op korte

Dirk Van der Maelen

termijn voor de begeleiding bij de onderhandelingen zorgen. We weten allen dat de bespreking van teksten het aangewezen moment is om de inhoud te beïnvloeden. Ik ben een mede-auteur van de wet. Het was de intentie van de indieners om landen de middelen te geven om tijdens onderhandelingen zoals over de WHO hun belangen te verdedigen.

Ik heb de tekst van de regering gelezen en stel met genoegen vast dat de staatssecretaris zijn collega's van de andere landen van de Europese Unie probeert te sensibiliseren. Zal hij hiertoe echter een concreet initiatief nemen? Hij verklaart dat de koninklijke besluiten nog niet in orde zijn. Dit is niet zijn schuld, maar die van zijn voorganger. Is de regering van plan op dit vlak iets te doen?

De staatssecretaris is jurist. Een wet garandeert niet altijd dat de belangen van de betrokkenen in alle omstandigheden worden verdedigd. Een wettekst kan immers op verscheidene manieren worden geïnterpreteerd en wellicht zijn er interpretaties mogelijk die niet voor iedereen gunstig zijn. Indien er een geschil ontstaat, moet men dus op de nodige steun kunnen rekenen. In het begin van dit jaar bestond hierover discussie in de Europese Unie. De Europese Commissie was het niet eens met het voorstel. Sommige landen, zoals Nederland en Groot-Brittannië, gingen er echter wel mee akkoord en vonden dat dit ook noodzakelijk was. Ik dring er bij de staatssecretaris op aan dit debat aan te zwengelen op de vergadering van 11 november met zijn collega's van de andere EU-landen. Op dit vlak verwacht ik geen initiatief van de staatssecretaris, maar wel met betrekking tot het eerste punt. De onderhandelingen starten immers op 30 november. Mede namens de indieners van dit wetsvoorstel dring ik erop aan dat de staatssecretaris zo spoedig mogelijk tot actie overgaat.

De **voorzitter** : Mevrouw Fientje Moerman heeft het woord.

Mevrouw **Fientje Moerman** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, volgens de staatssecretaris heeft de Europese Commissie op 8 september meegedeeld dat zij voorziet in een bedrag van een miljoen euro om de ontwikkelingslanden bij te staan bij de onderhandelingen in de WHO. Op 15 oktober zou de Commissie echter hebben verklaard in een bedrag van tien miljoen te voorzien in het kader van het Seventh European Development Fund om de integratie van de ACP-landen in het multilaterale handelssysteem te steunen. Er wordt onder meer vermeld dat indien de ACP-landen gebruik willen maken van de kansen die hen door de WHO-akkoorden worden geboden en indien zij zich willen integreren in de wereld-economie, zij hun rechten en verplichtingen beter moeten begrijpen en kennen en zij moeten weten hoe deze moeten worden geïmplementeerd. De mededeling van

de Commissie van 8 september heeft volgens mij eveneens betrekking op hetzelfde onderwerp. Er wordt immers uitgelegd over welke concrete maatregelen het gaat. Indien gewenst kan ik de staatssecretaris de tekst bezorgen.

De **voorzitter** : De staatssecretaris heeft het woord.

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, het is mogelijk dat beide mededelingen elkaar overlappen. De ene gaat echter over bijstand bij onderhandelingen terwijl het in het andere geval over informatie gaat.

Ik heb de vraag van de heer Van der Maelen gehoord. Wat de juridische bijstand betreft, ben ik bereid zijn voorstel te steunen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt geschorst om 10.42 uur.*

- *La réunion publique de commission est suspendue à 10.42 heures.*

- *La séance est reprise à 14.20 heures.*

- *De vergadering wordt hervat om 14.20 uur.*

Le **président** : La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

- *Président : M. Eric Derycke*

Question orale de M. Jean-Marc Delizée au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position belge à l'égard de la procédure mise en place par l'Union européenne pour le rétablissement de l'administration locale au Kosovo" (n° 234)

Mondelinge vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het standpunt dat België inneemt inzake de procedure die door de Europese Unie werd opgestart om in Kosovo het plaatselijk bestuur opnieuw te doen functioneren" (nr. 234)

Le **président** : La parole est à M. Jean-Marc Delizée.

M. Jean-Marc Delizée (PS) : Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, depuis octobre de l'année dernière, environ 120 communes belges se sont réunies au sein d'un comité dénommé "Causes commu-

Jean-Marc Delizée

nes pour le Kosovo" afin d'essayer de mettre en place des partenariats intercommunaux et d'apporter une contribution au rétablissement de la démocratie locale dans cette région d'Europe qui a été dévastée par la folie des hommes.

Au cours du premier semestre de cette année, l'opinion publique belge, les mandataires politiques et les médias se sont mobilisés pour dénoncer les exactions qui étaient commises au Kosovo.

Le projet des communes belges est bien connu du département des Relations extérieures. Il a été présenté aux institutions internationales et a reçu de celles-ci un soutien plein et entier.

En juillet dernier, l'Union européenne a lancé "l'appel à candidatures d'experts provenant des Etats membres de l'Union européenne pour le rétablissement d'une administration locale au Kosovo par jumelage entre les municipalités de l'Union européenne et kosovars".

Cet appel a été soumis aux communes belges et n'a reçu aucune suite positive. Au contraire, de nombreuses communes s'élèvent contre la philosophie générale de ce projet.

L'appel à candidatures a été clôturé le 30 septembre dernier et la procédure est actuellement en phase de mise en oeuvre. Très peu de communes européennes ont répondu à l'appel. Les candidatures introduites étaient plutôt de type individuel et la grande majorité d'entre elles provenaient d'Italie.

Les principaux griefs dénoncés par les communes qui souhaitaient s'investir dans un partenariat sont les suivants :

Tout d'abord, ce programme européen entend conférer une fonction politique aux membres du personnel des communes envoyés sur le terrain.

L'appel à candidatures stipule ce qui suit : "Au niveau municipal, il est prévu que la MINUK nommera un administrateur municipal, éventuellement un adjoint, ainsi qu'une équipe technique de trois personnes en moyenne : un responsable financier, un chef technique et un administrateur. Cette petite équipe d'administrateurs expatriés sera chargée de rétablir le fonctionnement des administrations locales, en les dirigeant elles-mêmes dans un premier temps, et en transférant dès que possible les compétences nécessaires aux Kosovars destinés à les remplacer. Cette période de transition devrait durer à peu près deux ans".

La philosophie qui sous-tend cette procédure est aux antipodes du projet qui était proposé par les communes. Dans l'esprit des municipalistes, un partenariat a pour fonction de soutenir un développement local. Etre partenaire, ce n'est ni se substituer, ni remplacer. Les manda-

taires locaux s'étonnent de ce programme qui constitue une approche par le haut alors qu'il conviendrait d'oeuvrer au rétablissement de la démocratie locale par le bas. Il est donc peu probable que des coopérations intercommunales découlent d'une telle approche. C'est là le principal grief.

Ensuite, le mandat des experts est peu clair et entraîne une contradiction avec les postes qu'occupent effectivement ces personnes dans leur corps d'origine, à savoir une fonction administrative.

On demande, en effet, de détacher des employés communaux ou apparentés. L'appel à candidatures de l'Union européenne précise que "s'il n'est pas obligatoire que tous les administrateurs proposés soient membres permanents de l'administration locale (...), une administration qui compléterait l'équipe proposée par des experts extérieurs doit en prendre la responsabilité au même titre que pour ses salariés ou membres et les rémunérer par un contrat de la durée du jumelage".

Cela pose en cascade des questions de statut - double loyauté vis-à-vis d'un employeur permanent et d'un employeur ponctuel - d'aptitudes, de vision politique, de rémunération mais aussi, plus fondamentalement, de démocratie puisqu'un employé en arrive finalement à assumer une charge électorale.

Se pose aussi la question de la légitimité de la présence du personnel détaché. On trouvera sur le terrain deux catégories de personnes qui seront amenées à prendre des décisions. Si mes informations sont exactes, des élections locales sont prévues en mars 2000. Je ne sais pas si le ministre peut confirmer ou informer cette information. On se trouve dans un processus où des élections sont prévues et on nous dit, par ailleurs, que pendant une période qui peut durer deux ans, des membres du personnel seraient détachés pour assurer des fonctions électives dans cette région.

Autre grief, c'est l'absence du citoyen dans ce programme. La commune est strictement considérée comme une instance administrative et non comme un espace humain composé de personnes possédant des expériences et des connaissances.

Il nous semble que le recours aux citoyens et à la société civile est indispensable pour retrouver un pluralisme et une véritable démocratie locale au Kosovo. On connaît la situation actuelle, avec un gouvernement provisoire et des maires "autoproclamés".

Dernier élément, les délégués communaux s'inquiètent du risque de disparition de leur projet des "Maisons des Communes", fondé sur le partenariat et non sur une formule de remplacement politique. Ils craignent que la nécessaire relation de confiance soit mise à mal par ce projet européen.

Jean-Marc Delizée

Bref, cet appel à candidatures de l'Union européenne est un échec. En effet, comme je vous l'ai indiqué, aucune commune belge n'a répondu et le nombre de communes européennes qui se sont portées candidates est dérisoire. Il y a surtout l'hypothèque pesant sur les Maisons des Communes, programme qui a pourtant été discuté et négocié avec tous les niveaux de pouvoir, tant externes qu'internes. Ce projet a le soutien plein et entier de Bernard Kouchner. Peut-être vous l'a-t-il fait savoir ?

Alors que ce projet est originaire de Belgique, il me revient que la France entend contribuer au financement de la première Maison des Communes à Mitrovica. Tant mieux si un premier jalon est posé ! La France et l'Allemagne semblent favorables à cette manière de travailler.

Monsieur le ministre, quelle est votre position à l'égard de cet appel à candidatures lancé par l'Union européenne et des critiques formulées par les délégués communaux et que je viens d'exprimer ?

Comptez-vous faire intervenir le représentant permanent de la Belgique auprès de l'Union européenne pour modifier le processus contesté ?

Entendez-vous prendre contact avec certains de vos collègues européens, notamment français, dans le cadre de la seconde conférence des donateurs, afin de proposer une alternative à ce projet européen ?

Enfin, envisagez-vous de soutenir financièrement et de manière structurelle les mesures de confiance, en termes de coordination et de projets, prises à l'égard des partenaires kosovars, pour la reconstruction du Kosovo ? Je pense notamment à la coordination de projets en Belgique et à l'étranger, à l'apport de matériel technique et administratif, au soutien à la scolarisation, à la réhabilitation de bâtiments, ... cette liste n'étant pas exhaustive.

Dans l'affirmative, quelle serait l'importance du soutien financier du gouvernement belge ? La question essentielle est de savoir de quels moyens financiers disposeront les acteurs de la reconstruction de ce pays.

Les feux de l'actualité se sont éteints. CNN n'est plus présente sur le terrain. La vie a repris son cours. Les besoins sur place sont énormes. Si le formidable élan de solidarité constaté le premier semestre s'essouffle, il peut se reconstituer. La volonté de parler à nouveau du Kosovo se manifeste. Comme pour l'opération "Villages roumains", des municipalistes ont la volonté d'inscrire leur action de coopération dans la durée et dans un processus démocratique.

J'espère que le gouvernement leur apportera un soutien concret.

Le président : La parole est au ministre.

M. Louis Michel, ministre : Monsieur le président, je commencerai par répondre à une des dernières questions, concernant les élections. Je ne crois que pas que celles-ci auront lieu en mars; on parle d'ailleurs maintenant plutôt de juin. A titre plus général, je dirai que je ne suis pas persuadé qu'en l'état, les conditions nécessaires et suffisantes pour l'organisation démocratique et légitimante d'élections soient réunies.

J'en viens maintenant à vos autres questions. Les services compétents du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au développement sont également informés des points de vue critiques qui ont été exprimés par de nombreux observateurs et acteurs de la société civile à propos du programme de l'Union européenne pour le rétablissement de l'administration civile au Kosovo. Sans me prononcer sur les objectifs du programme qui a été envisagé par l'Union européenne, j'ai toujours indiqué un intérêt personnel pour les initiatives prises par les collectivités locales en Belgique. J'ai d'ailleurs rencontré notamment les membres de l'association "Cause commune" et nous avons, ensemble, essayé d'élaborer une série de propositions. J'ai en outre mis à la disposition de cette association des moyens relativement importants pour essayer de concrétiser ses initiatives en vue de soutenir l'émergence d'une société civile digne de ce nom au Kosovo. Cette approche, qui a été favorisée par des municipalistes de tous bords, met l'accent sur la coopération avec les populations locales afin de les aider à bâtir elles-mêmes un avenir démocratique.

A votre deuxième question, je dois répondre qu'il appartient avant tout à la direction compétente de la Commission de tirer les leçons du manque d'enthousiasme des municipalités européennes face à ce projet qui, jusqu'à présent, s'est avéré peu mobilisateur. Si un exercice de réflexion sur cette question est décidé dans le cadre des institutions européennes, il va de soi que la Belgique fera part de son expérience et de suggestions constructives en vue de répondre aux interrogations que les premiers résultats de l'appel à candidatures de l'Union européenne ne peuvent manquer de faire surgir.

En ce qui concerne votre troisième question, je soutiens bien entendu les initiatives des communes belges en vue de reconstruire la société civile du Kosovo. Un montant de 10 millions de francs belges a été réservé à cet égard sur le budget des Affaires étrangères. Et ce n'était là qu'une première tranche car globalement, on pourrait dégager une trentaine de millions pour amorcer le projet avec les communes. L'association "Cause commune" est l'opérateur de cette action.

Toutefois, bien que nous ayons désigné un diplomate de haut rang pour offrir un cadre de coordination aux communes et aux ONG intéressées, on n'entend pas se substituer à celles-ci dans la définition ou l'exécution des projets.

Louis Michel

Quant aux projets de l'Union européenne, il appartient d'abord aux responsables d'examiner les résultats de leur action et d'en tirer les conséquences avant de proposer des alternatives éventuelles.

Enfin, j'ai déjà répondu à votre quatrième question puisqu'elle abordait le problème des moyens disponibles. Cela se fait par le biais des ONG, qui disposent d'une enveloppe importante.

Je voudrais encore préciser qu'à l'occasion de la visite que j'ai faite au Kosovo, je me suis rendu compte qu'ils avaient besoin d'expertise. Le grand problème est de savoir comment remettre un appareil d'Etat en condition de fonctionner démocratiquement, sur la base de la culture démocratique que nous connaissons.

Je dois ajouter que la mission de M. Kouchner est importante et qu'il faut la soutenir, ce que je fais bien entendu. Mais il faut avouer que cette mission est extrêmement difficile à concrétiser et à mener à bonne fin. En effet, il devra sortir du malentendu qui existe entre la résolution des Nations Unies, la situation sur le terrain et les espoirs que l'on donne aux populations locales. De quoi s'agit-il ? En fait, la résolution des Nations Unies ne prévoit pas d'indépendance pour le Kosovo. Elle s'applique donc dans le cadre de la République yougoslave.

Sur le terrain, comment a évolué la situation ? Tous les acteurs présents au Kosovo ont en tête l'indépendance.

De Rugova à Thaci, ils sont persuadés d'avoir l'aval de la communauté internationale pour accéder à leur indépendance. C'est évidemment un des gros malentendus que M. Kouchner a eu de la peine à évacuer, parce que s'il avait voulu le faire de manière définitive, il se serait retrouvé confronté à une cohabitation impossible avec les forces en présence. Il faut donc être conscient qu'il est en quelque sorte obligé d'entretenir ce malentendu pour se ménager un espace. D'où l'importance capitale de pratiquer une expertise sur le terrain.

Vous parlez de l'aspect humain en disant que c'est l'affaire des citoyens. Je suis d'accord avec vous, mais ce qui est prioritaire, c'est de pouvoir amener sur place une expertise au niveau de l'administration. Vous ne pourrez pas organiser des élections dignes de ce nom et légitimantes si vous n'avez pas, au préalable, redensifié la capacité opérationnelle démocratique des institutions administratives. Bien entendu, nos communes peuvent y contribuer.

Tous les aspects statutaires sont légitimes. Cependant, si on doit apporter une réponse à ces problèmes avant d'envoyer une collaboration au niveau de l'expertise, il sera malaisé de les aider. Le facteur temps est important,

car ils veulent organiser des élections avant juin 2000. Les positions diffèrent sur le sujet. Je suis quelque peu sceptique. Je ne suis pas certain que cela sera possible pour la date fixée. Malgré tout, nous devons agir rapidement pour les aider.

Outre l'expertise, des moyens sont nécessaires. En d'autres termes, il faut de l'argent. M. Kouchner avait défendu l'idée très concrète et réaliste, notamment pour permettre une réhabilitation des logements avant l'hiver, d'accorder des enveloppes en plusieurs fragments sous un monitoring de l'UNMIK pour permettre aux citoyens de réhabiliter eux-mêmes leur logement. Ceux-ci sont abîmés, connaissent principalement des problèmes de toiture et ces travaux peuvent être effectués par les familles elles-mêmes.

Une grande volonté existe de procéder aux réparations nécessaires. Nous nous étions insérés dans ce projet avec "Cause commune" et nous étions prêts à dégager des moyens de l'ordre de plusieurs dizaines de millions, pour prendre en charge un certain nombre de logements. Hélas, cela n'a plus été retenu au niveau de l'UNMIK. La Communauté européenne n'a pas voulu donner suite à la demande de M. Kouchner sur le sujet. Nous avons dû nous tourner vers d'autres formes d'aide. C'est "Cause commune" qui développe le projet pour nous. C'est ce qui a été défini au départ et nous soutenons entièrement les propositions de "Cause commune".

Nous sommes disponibles et ouverts. Nous avons exprimé un volontarisme très grand à l'égard de l'aide à apporter, mais je ne vous cacherai pas que l'UNMIK précise ce qu'il attend des opérateurs qu'il sollicite. Voilà qui nous amène au troisième élément.

Après l'expertise et les moyens, il convient également que l'UNMIK ordonne sa stratégie et commence à s'organiser pour optimiser les différentes bonnes volontés en présence. Ce n'est pas toujours aussi évident lorsqu'on pose un certain nombre de questions par rapport à un certain nombre de problèmes. Ainsi, à un moment donné, il a été question d'ouvrir des ateliers pour y acheter des matériaux que l'on mettrait à la disposition des gens pour reconstruire leur logement. Cela a existé pendant un certain temps. A présent, on abandonne cette idée. On n'a pas le sentiment qu'une idée claire se profile quant aux buts à poursuivre.

Cette situation crée un vrai problème. Voilà ce que je tenais à ajouter.

Le président : Monsieur Delizée, vous n'avez droit qu'à une très courte réplique, car il s'agit d'une question. Mais l'intérêt de la discussion a été considérable.

M. Jean-Marc Delizée (PS) : Monsieur le président, je vous remercie pour votre bienveillance. J'avais en effet déposé une demande d'interpellation, mais elle m'a été refusée. Je désirais développer davantage mon intervention, le sujet étant d'importance.

Jean-Marc Delizée

Je voudrais remercier le ministre pour les réponses qu'il a apportées; elles confirment l'intérêt personnel qu'il porte au Kosovo. D'ailleurs, à ma connaissance, la commune de Jodoigne fut une des premières à participer au programme.

Je suis bien conscient de ces problèmes d'expertise dont vous avez parlé. Justement, à ce sujet, les communes se proposent d'essayer d'apporter sur place une contribution aux expertises nécessaires. Vous n'avez pas vraiment répondu sur le fond, mais vous avez donné votre sentiment sur ce projet européen.

En ce qui concerne les moyens, je relève qu'il en existe de disponibles sur le budget 1999; je suppose que cela se poursuivra l'année prochaine, sur le budget 2000, de manière à constituer un soutien structurel pour les prochaines années. Il ne s'agit malheureusement pas d'un problème de quelques semaines ou de quelques mois; il faudra du temps pour reconstruire, car c'est vraiment le chaos sur le terrain et vous avez bien exprimé la complexité de la situation.

Je prends bonne note de votre disponibilité et du dialogue auquel vous tenez quant à ce projet de "Causes communes". Voilà qui permettra de poursuivre l'échange et, si l'Union européenne n'évalue pas son échec, d'initiative, il conviendra d'y réfléchir et d'émettre d'autres propositions.

Le président : La parole est à M. Georges Clerfayt.

M. Georges Clerfayt (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je voudrais faire un bref commentaire sur la réponse du ministre en sachant qu'en cette qualité, il ne peut révéler le fond de sa pensée. Je vais donc me permettre d'improviser et je crois qu'il ne désavouera pas mes propos. Quand on parle de ce pays comme beaucoup d'autres en Europe, qu'il y ait indépendance ou non, il faut faire comprendre à toutes les majorités régionales qu'elles doivent respecter les droits des minorités et je ne suis pas certain que la Belgique, en cette matière, ait beaucoup d'expertise à exporter...

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de nieuwe Russische militaire doctrine" (nr. 240)

Question orale de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la nouvelle doctrine militaire russe" (n° 240)

De voorzitter : De heer Pieter De Crem heeft het woord.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben onlangs via de media vernomen dat de Russische legerleiding een nieuwe militaire doctrine heeft vastgelegd.

Als alles normaal verloopt, zal president Boris Jeltsin deze de volgende maand ondertekenen en in decreten vastleggen.

Volgens onze informatie betekent de nieuwe militaire doctrine een trendbreuk met de koude-oorlogstraditie, waarin het principe van de no-first-strike zeker vanaf 1981, door voormalig secretaris-generaal Breznev principiële werd vastgelegd. De nieuwe doctrine bepaalt dat Rusland kernwapens kan gebruiken als antwoord op een grootschalige aanval met conventionele wapens en in situaties die kritiek zijn voor de nationale veiligheid van Rusland en zijn bondgenoten.

Men heeft te maken met een nieuwe houding, die onwillekeurig door de Russische militaire lobby werd tot stand gebracht en de grondgedachte van die nieuwe strategische houding is dan ook duidelijk : de opbouw van een nieuw veiligheidssysteem gebaseerd op lange afstands-raketten en kernkoppen.

De huidige minister van Defensie Sergejev is de gangmaker van deze politiek.

Is de minister reeds op de hoogte gebracht van de gewijzigde houding inzake deze doctrine ?

Heeft de minister reeds contact gehad met zijn NAVO-bondgenoten daaromtrent ?

Welke is de houding van de minister en bijgevolg van de Belgische regering in deze aangelegenheid ?

Zou het niet nuttig zijn deze zorgwekkende evolutie op een internationaal forum ter sprake te brengen ?

Welke diplomatieke stappen stelt men in het vooruitzicht ?

We moeten de situatie in de voormalige Sovjet-Unie en zeker in Rusland niet afdoen als een fait-divers, zeker niet als we de beelden die ons pas bereiken, ontleden. Er ontstaat een gevaarlijke samenloop van situaties : de toenemende armoede, een onduidelijk leiderschap, gekoppeld aan een opkomend nationalisme en een oorlogsverheerlijking die iedere dag duidelijker wordt.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, collega's, de veiligheidssituatie in Europa en de specifieke evolutie in Rusland, worden door de Belgische bevoegde ministers en hun diensten op de voet gevolgd. De revelatie in de media over de nieuwe Russische militaire doctrine zijn derhalve geen complete verrassing. Het forum bij uitstek waarin overleg wordt gepleegd over veiligheidskwesties

Louis Michel

is de NAVO-raad. De verhouding tot Rusland en de veiligheidscontext zijn er voortdurend aan de orde. De Belgische regering blijft ervoor ijveren dat de bijzondere relaties tussen Rusland en de NAVO die vorm kregen in de zogenaamde Stichtingsakte van 1997 volledig worden uitgebouwd en benut. Inderdaad, deze Stichtingsakte voorziet in zeer regelmatig geïnstitutionaliseerd overleg tussen de NAVO en Rusland. Dit forum met Rusland maakt het mogelijk om over te gaan tot uitwisseling van de wederzijdse strategische concepten. Men noteert dat het NAVO-strategisch concept een publiek document is. De Russische tegenhanger was tot voor korte tijd geheim.

Ook op andere fora worden ontwapening en ontspanning bevorderd. Rusland is lid van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa en onderschreef het document van Wenen over vertrouwenwekkende maatregelen. Rusland is partij in de Conventie over conventionele wapens in Europa. Rusland is gehouden aan de non-proliferatielogica van het NPT.

De START-I-akkoorden kenden succes, terwijl START-II in ratificatie is en START-III verder kan worden onderhandeld. Deze opsomming is niet limitatief. Ze toont alleen aan dat er verschillende fora en instrumenten zijn voor veiligheidspolitieke acties. België zal daaraan constructief deelnemen, in solidariteit met de bondgenoten. Ook onze bilaterale relaties tot Rusland worden benut als forum voor overleg, onder andere over veiligheidspolitieke ontwikkeling.

De **voorzitter** : De heer Pieter De Crem heeft het woord.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de minister heeft de fora opgesomd waaraan wij, hetzij als bondgenoot, hetzij als waarnemer of effectief lid deelnemen. Ik weet dat de minister hier geen toverformule naar voren kan brengen, maar ik denk dat wij binnen de alliantie en in de Europese samenwerkingsverbanden ook de maatschappelijke evolutie in Rusland in het oog moeten houden, want dat is toch wel de fermentatiegrond van een aantal heel gevaarlijke zaken. Ik denk dat het een zaak is die een vervolg zal kennen.

Mijnheer de minister, is er binnenkort een informeel of formeel forum waar deze aangelegenheid - hopelijk nog in de marge - ter sprake zal komen ?

Minister **Louis Michel** : Ik heb met de heer Ivanov een zeer diepgaand en rechtstreeks gesprek gehad naar aanleiding van de laatste Raad. Ik moet toegeven dat de argumenten, die hij naar voren bracht, als niet zeer doeltreffend en weinig overtuigend werden beschouwd. Hij kent ons standpunt, hij kent de gevoeligheid van de Europese Raad; wij hebben hem dat op een zeer precieze en rechtstreekse manier duidelijk gemaakt. Ik heb hem zelf over het probleem gesproken. Meer kan ik voor het ogenblik niet doen.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Denkt u dat hij die bekommernissen op een efficiënte wijze kan overbrengen naar, bijvoorbeeld Poetin, want dat is toch belangrijk ?

Minister **Louis Michel** : Naar mijn gevoel - maar dat is slechts een gevoel, want het gaat over een delicate kwestie - zal het misschien gemakkelijker begrepen worden na de verkiezingen. Ik heb de indruk dat de kwestie Tsjetsjenië ook te maken heeft met de binnenlandse politiek en met de verkiezingen en dat het eerder een voorwendsel is om de binnenlandse problemen te verbergen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het cultureel erfgoed van Machu Picchu" (nr. 242)

Question orale de M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le 'Machu Picchu' inscrit au patrimoine culturel mondial" (n° 242)

De **voorzitter** : De heer Ferdy Willems heeft het woord.

De heer **Ferdy Willems** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Machu Picchu is een wereldpatrimonium. Ik bespaar u mijn geschiedenislesje die ik tot voor kort elk jaar opnieuw over deze site gaf.

Het patrimonium van Machu Picchu valt onder de conventie van de Unesco die Peru in 1982 heeft ondertekend. De Unesco heeft het recht en de verantwoordelijkheid om alle wijzigingen aan het patrimonium te onderzoeken en te beoordelen. Als organisatie van de Verenigde Naties is de Unesco gesprekspartner voor regeringen maar niet voor private ondernemingen.

Machu Picchu is een unieke site, een schitterende harmonie tussen landschap en monumenten. In een studie over de site stelt Greenpeace dat er een unieke fauna leeft met 42 soorten zoogdieren, 377 vogels en meer dan 400 soorten vlinders.

Wereldwijd kunnen slechts 18 plaatsen tegelijk aanspraak maken op de titel site van historisch monument en landschap. Drie van de 18 bevinden zich in Amerika : Tikal, Nasca en Machu Picchu.

Een laatste element om het belang van deze problematiek aan te duiden is de kleinschalige infrastructuur van de site waar de lokale bevolking een graantje meepikt van het toerisme.

Ferdie Willems

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de site wordt op twee manieren bedreigd.

In mei 1998 gaf de Peruviaanse regering een concessie voor 25 jaar aan een lokaal consortium Peru Hotel voor een kabelbaan. Met de kabelbaan kunnen niet minder dan 400 bezoekers per uur de site bezoeken. Het behoeft geen betoog dat dit een ramp is voor deze site die niet gebaat is bij massatoerisme. Bovendien is de kabelbaan niet verdedigbaar omwille van geografische redenen. De ondergrond is bijzonder zwak. Op dit ogenblik worden reeds grondverzakkingen tot drie meter vastgesteld. Als men op deze site massatoerisme loslaat met hotels en autocars, is een ramp niet veraf.

Op 23 oktober heeft URIBE, de vertegenwoordiger van de Unesco in Peru in de plaatselijk krant El comercio verklaard dat de Unesco niet werd geraadpleegd. De Peruviaanse regering is geschrokken van de internationale en lokale reacties en verhoogt de druk op de UNESCO om deze concessie alsnog toe te staan.

De tweede bedreiging wordt veroorzaakt door de ENER-SUR, een mantelorganisatie van Tractebel die betrokken is bij de privatisering van drie elektriciteitscentrales zoals Egassua, Egesur en Machu Picchu. Deze privatiseringen passen in de politiek van Electrabel. Ik citeer De Standard van 8 april 1997 : "Zuidelijk Latijns-Amerika privatiseert dat het een lieve lust is. De Belgische nutsgroep Tractebel voelt zich daar goed bij. Toen rond 1990 de privatiseringsgolf opdook was Tractebel er als de kippen bij om zich overal in te kopen."

Mijnheer de minister, collega's, ik bespaar u tientallen bladzijden uit Projects and Finance van Zuidamerikaanse ondernemingen die de betrokkenheid van Belgische ondernemingen, meer bepaald van Tractebel in Machu Picchu illustreren.

Mijnheer de minister, collega's, op 26 juli 1999 heb ik de ambassadeur van Peru aangeschreven. De organisatie Instituut voor Amerikanistiek heeft eveneens een petitie opgestuurd met 967 handtekeningen waarvan 21 professoren geschiedenis vooral van de RUG. De rector van Gembloux draagt eveneens zijn steentje bij. Hij waarschuwt de Peruviaanse president die destijds zijn doctoraat in de agro-cultuur in Gembloux haalde en eveneens doctor honoris causa van deze faculteit is.

Op 14 oktober 1999 heeft Greenpeace een nota terzake verspreid. "The international council on monuments and sites" en "The international union for conservation of natural resources" zijn eveneens begaan met de bedreiging van de site. Deze laatste, de ICOMOS, en haar Belgische secretaris-generaal Luxen is geïnteresseerd in onze acties voor het behoud van de site.

Wat doet de Belgische regering om te verhinderen dat aan Machu Picchu onherstelbare schade wordt toegebracht ?

Wat doet Europa om te verhinderen dat het cultureel erfgoed ten onder gaat aan zuiver economische belangen ?

Welke instanties zijn volgens mij aangewezen om hier iets aan te doen ? Er is ten eerste het Europese forum, de UNO en Unesco, dat is evident, maar ook Peru zelf met president Fujimori, die goede banden heeft met België, en niet vergeten de Peruviaanse minister van Buitenlandse Zaken De Trazegnies die van Belgische afkomst is. Zijn vader is een Belg, en hij is een invloedrijk man in Peru zelf. Hij was destijds ambassadeur van de Orde van Malta in Peru. Er zijn dus kanalen genoeg waarlangs we dit patrimonium kunnen verdedigen.

Hier past geen visie op korte termijn. Zelfs vanuit economisch en toeristisch standpunt moet deze site beschermd worden. Massatoerisme is uit den boze. Ik verwijs naar voorbeelden uit Egypte, naar Stonehenge en Lascaux, waar men waardevolle historische sites voor de toekomst veilig heeft gesteld door ze aan het massatoerisme te onttrekken. Ik vraag de minister om in deze zaak zijn invloed aan te wenden.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik werd onlangs door de voorzitter van het Instituut voor amerikanistiek op de hoogte gebracht van het Peruviaanse project dat erin bestaat een hotelcomplex te bouwen op de archeologische site Machu Picchu. België en Peru hebben beide de Conventie van de Unesco ter bescherming van het werelderfgoed ondertekend. Ik heb onze permanente vertegenwoordiger bij de Unesco gevraagd die organisatie erover in te lichten. Ambassadeur Van Houtte werd belast met het overhandigen van de petitie van het Instituut voor amerikanistiek aan de directeur van de afdeling Werelderfgoed. Ik heb onze permanente vertegenwoordiger bij de Europese Unie gevraagd hetzelfde te doen. Ik zal de heer Willems op de hoogte houden van het gevolg dat aan deze zaak wordt gegeven, zowel wat de Europese Unie betreft als de Unesco. Ik meen ook te weten dat hij zich rechtstreeks tot onze ambassadeur in Peru heeft gericht en dat hij antwoorden heeft gekregen met betrekking tot de garanties voor het historisch erfgoed en het milieu. Bovendien zal ik nog contact opnemen met mijn Peruviaanse collega.

De **voorzitter** : De heer Ferdie Willems heeft het woord.

De heer **Ferdie Willems** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor de inspanningen die hij zich heeft getroost.

Ferdie Willems

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Fientje Moerman aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de omzetting van Europese richtlijnen in Belgisch recht" (nr. 288)

Question orale de Mme Fientje Moerman au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la transposition des directives européennes dans la législation belge" (n° 288)

De **voorzitter** : Mevrouw Fientje Moerman heeft het woord.

Mevrouw **Fientje Moerman** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in "Feiten", het officiële blad van de federale voorlichtingsdienst, heb ik het verslag gevonden van de Ministerraad van 8 oktober 1999 waarin het volgende staat : "De Ministerraad nam kennis van het driemaandelijks verslag van de minister van Buitenlandse Zaken over de omzetting van de Europese wetgeving in Belgisch recht en de lopende involgprocedures. Op dit ogenblik heeft België nog 168 dossiers achterstand. Hiervan moeten nog 54 richtlijnen worden omgezet in Belgisch recht. De eerste minister heeft aangekondigd dat wekelijks een rapport zal worden overgemaakt aan het parlement over de wegwerking van de Belgische achterstand." Ik vond dat een beetje vreemd vooral omdat ik de week daarna, opnieuw in "Feiten", lees : "De Ministerraad vergaderde op donderdag 14 oktober. De Ministerraad nam kennis van het driemaandelijks verslag met betrekking tot de omzetting van de Europese wetgeving in Belgisch recht en de lopende involgprocedures." Er worden hier dan wel geen details gegeven over dossiers.

Zal het parlement die rapporten krijgen en zo ja, met welke frequentie en over welke frequentie gaan de opvolgingsrapporten ? In het begin van deze week hadden wij nog altijd niets ontvangen.

Mijnheer de minister, kunt u mij ook zeggen wat de toestand vandaag is inzake het wegwerken van de achterstand, te meer daar recent een rechtspraak is ontstaan in België waarbij de overheid kan worden veroordeeld tot schadevergoeding wanneer, door het niet-tijdig omzetten van Europese richtlijnen, haar burgers schade lijden. Als we in de toekomst dergelijke uitspraken willen vermijden, is het van het allergrootste belang dat we deze achterstand zo snel mogelijk wegwerken. Tenslotte zou het ook niet bevorderlijk zijn voor

ons imago indien wij het voorzitterschap van de Europese Unie zouden aanvangen met een considerabele achterstand terzake, te meer omdat wij in de voorbije jaren een niet zo goede reputatie terzake hebben opgebouwd.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, collega's, allereerst wil ik opmerken dat de zinsnede uit het relaas dat de federale voorlichtingsdienst in "Feiten" nr. 39 gaf over de Ministerraad van 8 oktober, waarnaar u verwijst, waarschijnlijk op een misverstand berust. Daarom wil ik de echte feiten even toelichten. De regering is zich terdege bewust van het belang van een tijdige en juiste omzetting van de Europese richtlijnen. Daarom heb ik mij trouwens niet enkel voorgenomen de praktijk van geregelde verslaggeving terzake aan de Ministerraad onverminderd voort te zetten, maar ook om de bestaande opvolgingsprocedures nog te verstrakken.

Mijn eerste periodieke verslag over de stand van de omzetting werd door de Ministerraad besproken tijdens haar vergaderingen van 8 en 14 oktober. Het is pas op de vergadering van 14 oktober dat de regering terzake een beslissing nam. Eerst stemde de Ministerraad in met mijn voorstellen, gericht aan alle betrokken ministers, om zich extra in te spannen voor een tijdige en correcte omzetting en daarbij absolute voorrang te geven aan de omzetting van interne marktrichtlijnen, evenals aan de oplossing van de zaken die bij het hof van justitie aanhangig zijn of dat dreigen te worden, en ten slotte om in hun departement, de bestaande administratieve opvolgingsstructuren te versterken. Vervolgens besloot de Ministerraad om daarenboven ook nog een maandelijkse interkabinetsvergadering samen te roepen, waarop de rechtstreekse vertegenwoordigers van alle ministers, onder de coördinerende leiding van mijn vertegenwoordiger, de omzetting op hoog politiek niveau zouden opvolgen. Er werd echter door de Ministerraad niets formeel beslist omtrent de rapportering aan het parlement. Het spreekt voor zich dat ik in deze materie, evenals in de andere materies die onder mijn bevoegdheid vallen, telkens wanneer nuttig, verslag zal uitbrengen aan het parlement, zoals het trouwens de gewoonte is voor deze regering.

Een eerste belangrijke gelegenheid om meer specifiek met het parlement van gedachten te wisselen over de omzettingsproblematiek zal zich ongetwijfeld aandienen wanneer de Europese Commissie eind dit jaar haar "score board" zal bekendmaken over de stand van omzetting van de interne marktrichtlijnen in de 15 lidstaten. Ten slotte zal het parlement ook ten volle zijn rol kunnen spelen bij een vluggere omzetting van de richtlijnen door, telkens wanneer daartoe wetgevend moet worden opgetreden, bij te dragen tot een vlotte afhandeling van het wetgevende proces.

Louis Michel

Wat meer bepaald de huidige stand van de omzetting betreft, wens ik vooraf te beklemtonen dat iedere rapportering daaromtrent onvermijdelijk slechts een momentopname kan zijn. De situatie fluctueert immers bijna dagelijks. Geregeld worden nieuwe richtlijnen aangenomen, geregeld verstrijken omzettingsperiodes en geregeld worden Belgische omzettingsmaatregelen goedgekeurd en in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Mijn recent verslag aan de Ministerraad schetste de situatie zoals ze was gekend op 15 september 1999. Op die datum waren er 168 openstaande dossiers, waarvan 86 betrekking hadden op een achterstand in de omzetting van richtlijnen. Ter illustratie van de voortdurend wijzigende situatie kan ik u melden dat deze er vandaag als volgt uitziet: er zijn 164 openstaande dossiers, waarvan 83 achterstallige omzettingen van richtlijn. Ik neem me voor er ten volle over te blijven waken dat al mijn collega's hun verplichtingen inzake omzetting nauwgezet nakomen.

Je sais que le premier ministre est attentif à cela et quand le premier ministre se préoccupe de quelque chose, cela peut aller jusqu'à l'obsession. Mais je ne suis pas sûr de pouvoir assumer l'obsession du premier ministre sur le sujet. Il pourrait toutefois me dire qu'il souhaite s'en occuper lui-même ou décider de désigner un commissaire du gouvernement pour le faire.

Je vous assure, madame Moerman, que je ne suis pas disposé à devenir obsédé par le sujet au point de faire rapport chaque semaine. C'est totalement irréaliste et ce n'est pas sérieux.

Elke minister moet iemand van zijn kabinet aanduiden die zich volledig en uitsluitend met die problematiek bezighoudt en alles wordt gecoördineerd door een dame op het departement van Buitenlandse Zaken. Zij doet dat op een zeer efficiënte manier. Ik veronderstel dat de heer Derycke zeer goed op de hoogte is van de moeilijkheden om de andere ministers te overtuigen van het belang van die problematiek.

Ik zal zo dikwijls als nodig de betrokkenen aansporen, maar à l'impossible nul n'est tenu. Het is echter onmogelijk iedere week te rapporteren. Ik zal geregeld rapporteren, maar daarvoor moet men iets te rapporteren hebben.

De heer **Eric Derycke** (SP): Wenst u dat de vice-eerste minister een appartement in het parlement betreft om verslag te kunnen uitbrengen?

Mevrouw **Fientje Moerman** (VLD): Mijnheer de vice-eerste minister, ik kan u terzake geruststellen. Ik ben niet geobsedeerd door de problematiek.

Minister **Louis Michel**: U niet, maar de heer Verhofstadt wel.

Mevrouw **Fientje Moerman** (VLD): Het bericht van 8 oktober was toch onmogelijk. Met een driemaandelijks verslag is het absoluut nutteloos wekelijks aan het parlement verslag uit te brengen.

Ik vind wel dat als de federale voorlichtingsdienst officiële documenten met verslagen van de Ministerraad ook voor het grote publiek opstelt, de inhoud ervan correct moet zijn. Als dergelijke informatie wordt verspreid, dan moet de inhoud correct zijn.

Ik neem nota van uw woorden. Het mechanisme dat u hebt uitgedacht om een betere opvolging te verzekeren zal zeker zijn vruchten afwerpen. Als ik mij niet vergis zijn er een aantal materies uit onze staatsstructuur die niet meer tot de federale bevoegdheid behoren. Zij zijn onherroepelijk verdwenen naar het gewest- of gemeenschapsniveau. Een groot stuk van de tekortkomingen van België op dat vlak is te zoeken in het feit dat de Europese Unie alleen de nationale lidstaten kent en hen aanspreekt op het niet tijdig omzetten, terwijl uiteindelijk het federale niveau er niets meer in te vertellen heeft.

Mijnheer de vice-eerste minister, hebt u met de betere opvolging van die mechanismen ook rekening gehouden met de relatie met het gewest- en het gemeenschapsniveau?

Minister **Louis Michel**: Ja.

De **voorzitter**: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.10 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 15.10 heures.*